

VERSLAG VAN DE SNORKEL- EN DUIKEXCURSIE VAN 30 AUGUSTUS 1987.

A. ANNYS, G. RAPPE & C. D'UDEKEM D'ACQZ

Naar jaarlijkse traditie richtten wij ook dit jaar weer een snorkel- en duikexcursie in naar Zeeland. Dit keer bezochten we de Oosterschelde in de omgeving van Wemeldinge (Zuid-Beveland). Naast de vertrouwde gezichten van de SWG-ers zagen we vele nieuwkomers, bijna allen sportduikers. Ook Hans Adema, een van onze Nederlandse leden, was present.

Tijdens de voormiddagse strandwandeling ontdekten we zoals gewoonlijk het ganse gamma van mariene organismen. Op de stenen onderaan de Oosterscheldedijk krioelde het van *Lipura maritima* (LABOULBENE), een insect van nauwelijks 3 mm grootte. In het aanspoelsel lagen wat wiertjes : Tongwier *Hypoglossum woodwardii* KUETZING, *Dictyota dichotoma* (HUDSON), Purperwier *Porphyra spec.*, Suikerwier *Laminaria saccharina* (LINNAEUS) Lamouroux, Knotswier *Ascophyllum nodosum* (LINNAEUS) Le Jol., Blaaswier *Fucus vesiculosus* LINNAEUS, Kleine Zeeëik *Fucus spiralis* LINNAEUS, Horentjeswier *Ceranium spec.*, e.d.m. Verder vonden we in enkele aangespoelde Zeepaddestoelen *Rhizostoma pulmo* (MACRI) en in een Kom-paskwal *Chrysaora hysoscella* (LINNAEUS) de Kwalvlooi *Hyperia galba* (MONTAGU). Van de klasse der *Amphipoda* zagen we ook enkele soorten rondspringen : 1 ex. *Gammarus locusta* (LINNAEUS), 2 ex. *Eulimnogammarus obtusatus* (DAHL), 4 ex. *Chaetogammarus marinus* (LEACH). In het water dicht tegen de dijk merkten we diverse aasgarnalen op. Cédric determineerde ze ter plaatse en het bleken exemplaren van de soort *Praunus flexuosus* (O.F. MUELLER) te zijn. De Strandkrab *Carcinus maenas* (LINNAEUS) en de Brakwatersteurkrab *Palaemonetes varians* (LEACH) bleken ook van de partij. Ook twee soorten ribkwallen werden opgemerkt : het Zeedruifje *Pleurobranchia pileus* (O.F. MUELLER) en de Mijterkwal *Beroë gracilis* (KUENNE). De schelpenfanaten kwamen van een kale reis terug. Buiten de drie klassieke alikruiken *Littorina littorea* (LINNAEUS), *Littorina obtusata* (LINNAEUS), *Littorina saxatilis* (OLIVI), Muiltjes *Crepidula fornicata* (LINNAEUS), oesters *Crassostrea spec.* en enkele Asgrauwe Keverslakken *Lepidochitona cinerea* (LINNAEUS) was er niets te rapen. In de poeltjes vonden

we de Brakwatergrondel *Pomatoschistus microps* (KRØYER), die door Manu op naam gebracht werd, en het Botervisje *Pholis gunnellus* (LINNAEUS).

Na het middagmaal stonden drie activiteiten op het programma : niet-zwimmers gingen een kijkje nemen op het Sas van Goes en de overigen begaven zich te water om ofwel te duiken ofwel te snorkelen. De snorkelaars, die vorig jaar het water niet in konden door de kou, hadden deze keer meer geluk. Het was een prachtige, warme dag, maar.... Het zicht bleek onder water zo slecht dat deze dapperen geen steek voor de ogen zagen. De duikers hadden ook te klagen van de slechte zichtbaarheid, maar dieper was het wel wat beter. Onder water bleek het Baksteenaneoontje *Diadumene cincta* STEPHENSON het naar zijn gading te vinden. Geen enkele steen of ze kwamen er niet in grote getale op voor. Vermeldenswaard zijn ook het Zaksponsje *Scypha ciliata* (FABRICIUS), de Tunicaten *Styela clava* HERDMAN ofte Knotszakpijp en *Ciona intestinalis* (LINNAEUS) ofte Doorschijnende Zakpijp. De Hooiwagenkrab *Macropodia rostrata* (LINNAEUS) werd ook diverse keren gevonden. Opvallend bij het duiken was het feit dat er een behoorlijke laag slib op veel organismen bleek te liggen en dat sommigen hierdoor duidelijk aan het afsterven waren. Een mogelijk gevolg van de Oosterscheldesluis ?

Diegene die Sas van Goes aangedaan hadden kwamen met enkele interessante waarnemingen terug. In de oeverzone, die begroeid was met Groot Zeegras *Zostera marina* LINNAEUS, werden van de Isopode *Idotea chelipes* (PALLAS) talrijke exemplaren ontdekt. Cédric determineerde een steurgarnaal en kwam tot de bevinding dat hij te maken had met *Palaemon adspersus* RATHKE, een soort die in Nederland slechts zeer plaatselijk voorkomt (de dag voordien had H. Adema ook al een exemplaar gevonden van een andere vindplaats van Schouwen). De Sierlijke Steurgarnaal *Palaemon elegans* RATHKE, die vroeger frequent voorkwam in het Sas van Goes werd niet meer gevonden. De Tunicaat *Styela clava* HERDMAN was ook aanwezig. Tijdens het vissen tussen het zeegras, dat overigens opvallend sterk begroeid was met een spiraalkokerworm *Janua brasiliensis* (GRUBE) (een immigrant die meegekomen is met het Japans Bessenwier), belandden nog volgende soorten in het schepnet : Gewone Garnalen *Crangon crangon* (LINNAEUS), Slijkgarnalen *Corophium spec.*, de aasgarnalen *Praunus flexuosus* (O.F. MUELLER) en *Neomysis integer* (LEACH), enkele vissoorten zoals de Driedoorn-

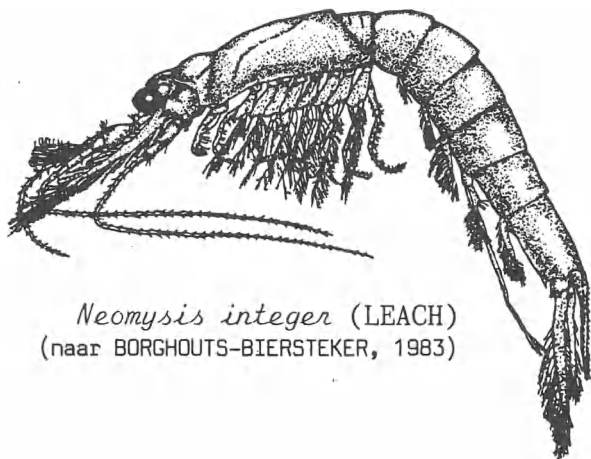
ge Stekelbaars *Gasterosteus aculeatus* LINNAEUS, de Brakwatergrondel *Pomatoschistus microps* (KRØYER), een 3-tal Grote Zeenaalden *Syngnathus acus* LINNAEUS welke door Guido op naam werden gebracht en 1 exemplaar van de "Kleine" Koornaarvis *Atherina "boyeri"* RISSO, die door Manu gedetermineerd werd.

Al met al weer een interessante excursie met tal van bijzondere vondsten.

Guido Gezellestraat, 8
8400 Oostende

Kapelstraat, 3
9890 Ursel

avenue du Bois des Collines, 34
1420 Braine l'Alleud

Neomysis integer (LEACH)
(naar BORGHOUTS-BIERSTEKER, 1983)